

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2002-2003

26 MAART 2003

**Wetsvoorstel om de verstrekking van tabak
aan jongeren te verbieden****VERSLAG**

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE SOCIALE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **BARBEAUX**

**I. TOELICHTING DOOR DE INDIENER
VAN HET WETSVoorSTEL**

De heer Moens herinnert eraan dat de aanleiding tot het indienen van dit wetsvoorstel een mededeling van mevrouw Nagy was, die inhield dat van alle personen die momenteel tussen 0 en 18 jaar oud zijn, één op zes zal overlijden aan de gevolgen van het roken. Momenteel is het tabaksgebruik bij jongeren zeer hoog en bedraagt het, onder de 18 jaar rond de 40% bij jongens en rond de 30% bij meisjes. Uit een mededeling van een congres van de Wereldgezondheidsorganisatie in Düsseldorf blijkt dat één van hun conclusies is dat vanaf 2012 wereldwijd jaarlijks 8,4

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heer Cornil, ondervoorzitter; de dames Bouarfa, De Roeck, de heren Destexhe, Galand, Malmendier, Remans, mevrouw Van Riet en de heer Barbeaux, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : de heer Dallemagne, mevrouw de Bethune, de heer Malcorps en mevrouw Vanlerberghe.
3. Andere senatoren : de heren Moens en Vankrunkelsven.

Zie :

Stukken van de Senaat :

2-1350 - 2002/2003 :

- Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heer Moens.
Nrs. 2 en 3 : Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

26 MARS 2003

**Proposition de loi interdisant de fournir
du tabac aux jeunes****RAPPORT**

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. **BARBEAUX**

**I. EXPOSÉS DE L'AUTEUR
DE LA PROPOSITION DE LOI**

M. Moens rappelle que le dépôt de la présente proposition fait suite à une communication de Mme Nagy, selon laquelle un décès sur six dans le groupe des personnes qui ont aujourd'hui entre 0 et 18 ans sera imputable au tabagisme. On constate actuellement une recrudescence du tabagisme chez les jeunes avec des taux de quelque 40% chez les garçons et de quelque 30% chez les filles âgés de moins de 18 ans. Selon des conclusions tirées d'une communication faite dans le cadre d'un congrès de l'Organisation mondiale de la santé, qui s'est tenu à

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : M. Cornil, vice-président; Mmes Bouarfa, De Roeck, MM. Destexhe, Galand, Malmendier, Remans, Mme Van Riet et M. Barbeaux, rapporteur.
2. Membres suppléants : M. Dallemagne, Mme de Bethune, M. Malcorps et Mme Vanlerberghe.
3. Autres sénateurs : MM. Moens et Vankrunkelsven.

Voir :

Documents du Sénat :

2-1350 - 2002/2003 :

- N° 1 : Proposition de loi de M. Moens.
N°s 2 et 3 : Amendements.

miljoen mensen zullen overlijden ten gevolge van de gevolgen van het roken, waarmee de tabaksverslaving de voornaamste doodsoorzaak zou worden.

Er zijn verschillende oplossingen mogelijk, bijvoorbeeld preventieve ontradingscampagnes en het verbod op tabaksreclame. Een andere mogelijkheid is de oprichting van een tabakspreventiefonds. Preventie alleen is echter niet voldoende. Deze oplossingen staan niet in verhouding tot de ernst van het probleem. Een derde mogelijkheid vormen de systematische prijsverhogingen maar zij hebben, zoals de cijfers aantonen, niet het verhoopte resultaat.

Gezien de algemeen aanvaarde schadelijke gevolgen van het roken zijn er bijkomende efficiënte maatregelen noodzakelijk. Een totaal rookverbod is daarbij af te raden aangezien het, zeker bij jongeren, het effect van de zogenaamde «verboden vrucht», uitlokt. Vandaar het voorstel om het verstrekken van tabak aan jongeren te verbieden waarvoor de indiener zich liet inspireren door de zogenaamde «wet-Vandervelde» op het verbod van verstrekken van alcohol aan jongeren.

Dit verstrekingsverbod heeft zich eveneens geïnspireerd op de drugsproblematiek, namelijk ook daar zullen de verstrekkers, de drugsdealers, worden vervolgd. Niet problematisch gebruik daarentegen zal niet worden vervolgd.

Tegenstanders argumenteren dat een verbod jongeren net zal aanzetten om te roken. Het wetsvoorstel verbiedt echter niet het roken zelf, maar het verstrekken van tabak.

Er wordt tevens opgemerkt dat veel rookwaren via automaten worden verkocht. De meeste van deze automaten bevinden zich echter in plaatsen die niet vrij toegankelijk zijn, zodat controle toch mogelijk is.

Met behulp van de voorgestelde maatregel en de psychologische en maatschappelijke controle op het verstrekingsverbod, zonder een politieman naast elke automaat te moeten plaatsen, is de spreker van mening dat er een mentaliteitswijziging in hoofde van de bevolking kan plaatsvinden, namelijk die van het vergiftigd geschenk, en dat het aantal jongeren dat voor 18 start met roken kan gereduceerd worden met één derde. Aangezien het internationaal bewezen is dat rokers over het algemeen starten voor hun 18 zou hierdoor ook het jaarlijkse aantal tabaksdoden kunnen gereduceerd worden met één derde of ongeveer 7 000 personen per jaar.

De senator verduidelijkt dat de betekenis van het woord «verstrekken» eveneens inhoudt dat een

Düsseldorf, on enregistrera, à partir de 2012, à l'échelle mondiale, 8,4 millions de décès liés au tabagisme, si bien que le tabagisme deviendra la principale cause de mortalité.

Plusieurs solutions sont envisageables, comme des campagnes préventives de dissuasion et l'interdiction de la publicité pour le tabac. Une autre possibilité consiste à créer un fonds de prévention du tabagisme. Mais la prévention seule ne suffit pas. Ces solutions ne sont pas proportionnées à la gravité du problème. Une troisième possibilité consiste à appliquer des augmentations systématiques de prix, mais comme les chiffres l'indiquent, ces augmentations n'ont pas donné le résultat escompté.

Compte tenu des effets nuisibles communément admis du tabagisme, des mesures supplémentaires efficaces s'imposent. Une interdiction totale de fumer n'est pas à conseiller car elle susciterait, surtout chez les jeunes, une tentation du «fruit défendu». D'où la proposition d'interdire de fournir du tabac aux jeunes, qui est inspirée de la «loi Vandervelde» interdisant de fournir de l'alcool aux jeunes.

Cette interdiction est également inspirée des mesures que l'on prend pour faire face au problème de la drogue et qui consistent aussi à poursuivre les fournisseurs et les dealers. En revanche, la consommation non problématique ne donnera lieu à aucune poursuite.

Les adversaires de cette proposition arguent qu'une interdiction aura précisément pour effet d'inciter les jeunes à fumer. La proposition de loi n'interdit cependant pas de fumer du tabac mais bien d'en fournir.

Un membre fait aussi remarquer que beaucoup de produits à base de tabac sont vendus au moyen de distributeurs automatiques. Comme la plupart de ces distributeurs automatiques sont situés dans des lieux qui ne sont pas libres d'accès, un contrôle reste possible.

L'intervenant estime que, grâce à la mesure proposée et au contrôle psychologique et social de l'interdiction de fourniture, on pourra induire, sans qu'il faille pour autant un policier à côté de chaque distributeur automatique, un changement de mentalité dans la population et lui faire prendre conscience que la cigarette est un cadeau empoisonné, ce qui permettra de réduire d'un tiers le nombre de jeunes qui commencent à fumer avant l'âge de 18 ans. Comme il est prouvé, à l'échelle internationale, que les fumeurs commencent généralement à fumer avant l'âge de 18 ans, cette mesure devrait permettre de réduire le nombre de décès annuels liés au tabac d'un tiers ou de 7 000 cas par an.

Le sénateur précise que l'utilisation du mot «fournir» implique aussi qu'une grand-mère ne

grootmoeder geen sigaretten meer mag geven aan haar minderjarige kleinkinderen. Aangezien zij deze kleinkinderen als het ware op het slechte spoor zet en hen op lange termijn vergiftigt, moet deze dame hiervoor worden gestraft. Er zal echter geen controleur thuis aanwezig zijn waardoor het risico op bestraffing beperkt is. Als ze echter in het openbaar sigaretten aan haar kleinkinderen geeft, is het risico reeds groter en zal ze de gevolgen van de voorgestelde wettelijke bepalingen moeten dragen.

De spreker herinnert eraan dat ook in andere Europese landen reeds een dergelijk verbod op tabaksverstreking geldt. Gezien de internationale consensus en de voorgaande argumentatie vraagt de spreker de voorliggende bepalingen goed te keuren.

II. ALGEMENE BESPREKING

A. Opmerkingen van de leden

De heer Vankrunkelsven vindt het wetsvoorstel impulsief en weinig onderbouwd. Referenties aan het buitenland zijn volgens hem noodzakelijk. Hij verwijst naar een aanbeveling van het Europees Parlement die in dergelijk verbod voorziet, maar er tegelijk op wijst dat dit moet worden begeleid door tal van ondersteunende maatregelen. De spreker wenst een breder debat en een meer onderbouwd voorstel over het verbod en de impact ervan op jongeren.

De heer Malcorps acht het voorstel niet consequent met het standpunt dat deze commissie heeft ingenomen rond softdrugs. Hij is van mening dat het voorstel vooral een symbolische waarde heeft en dat een verstrekingsverbod aan een minderjarige niet juridisch kan worden opgevolgd en oncontroleerbaar is. Is het werkelijk prioritair om in het kader van de volksgezondheid inspecteurs op pad te sturen om jongeren te klissen? Is dat het soort klimaat dat er moet gecreëerd worden? Of is het de bedoeling dat het voorgestelde verbod niet via controle wordt afdwongen?

De spreker vreest tevens dat dergelijk verbod bij jongeren toch het effect van de «verboden vrucht» zou teweegbrengen.

Gezien het belang van een consequente houding ten opzichte van een verbod op tabaksreclame en gezien de voorgaande redenering, stelt de spreker het voorstel niet te zullen steunen.

Ook de heer Galand vindt een reclameverbod voor tabaksproducten zeer belangrijk gezien het schadelijke effect ervan. Hij is van mening dat het voorgestelde verbod wel getuigt van een goede intentie maar

pourra plus donner de cigarettes à ses petits-enfants mineurs. En le faisant, elle détournerait en quelque sorte ses petits-enfants du droit chemin et les empoisonnerait à long terme, si bien qu'il faudrait la sanctionner. Mais, comme on ne va pas placer des contrôleurs dans chaque foyer, le risque de sanction sera limité. Par contre, au cas où elle donnerait des cigarettes à ses petits-enfants en public, le risque serait plus grand et elle devrait assumer les conséquences de son geste à la lumière des dispositions légales proposées.

L'intervenant rappelle que cette interdiction de fournir du tabac existe déjà dans d'autres pays européens. Compte tenu du *consensus* international et de l'argumentation qui vient d'être développée, l'intervenant demande que les dispositions à l'examen soient approuvées.

II. DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Remarques des membres

M. Vankrunkelsven estime que la proposition de loi répond à une impulsion et qu'elle n'a pas de fondement suffisant. Des références à la situation à l'étranger sont, selon lui, indispensables. Il renvoie à une recommandation du Parlement européen qui prévoit une telle interdiction, tout en soulignant qu'elle doit être assortie de nombreuses mesures de soutien. L'intervenant souhaite que le débat soit élargi et que l'on dépose une proposition d'interdiction mieux étayée et tenant mieux compte de l'incidence que l'application des mesures qu'elle prévoit pourrait avoir sur les jeunes.

M. Malcorps considère que la proposition ne s'inscrit pas dans la logique qui était celle de la commission en matière de drogues douces. Il est d'avis que la proposition a surtout une valeur symbolique et que le respect de l'interdiction de fournir du tabac à un mineur est incontrôlable du point de vue juridique. Faut-il vraiment considérer qu'il est prioritaire du point de vue de la santé publique d'envoyer des inspecteurs faire la chasse aux jeunes? Est-ce bien dans ce sens-là qu'il faut aller ou veut-on faire respecter l'interdiction sans effectuer de contrôle?

L'intervenant craint aussi qu'une telle interdiction finisse quand même par engendrer chez les jeunes la tentation du «fruit défendu».

Dans la mesure où il importe de rester logique par rapport à l'interdiction de la publicité pour le tabac et vu le raisonnement tenu ci-dessus, l'intervenant déclare qu'il ne soutiendra pas la proposition de loi.

M. Galand estime lui aussi qu'étant donné la nocivité des produits du tabac, il est très important d'interdire la publicité pour ceux-ci. Il estime néanmoins que l'interdiction prévue par la proposition

een verbod dat niet kan worden gecontroleerd, wordt eigenlijk verzwakt en kan leiden tot perverse effecten, in dit geval een hoger tabaksverbruik.

Hij is niet tegen bepaalde verbodsbepalingen op voorwaarde dat ze efficiënt en relevant zijn.

Vervolgens verwijst de spreker naar een brief die de multinationale onderneming Philip Morris heeft verstuurd en waarin het letterlijk schrijft «wegens de zware schadelijke effecten die onze producten hebben op de gezondheid».

De spreker stelt vast dat een grote multinationale onderneming zelf erkent dat haar producten schadelijke effecten hebben. Hij betreurt dat diezelfde onderneming de commissieleden vraagt om de voorliggende bepalingen te stemmen, dat ze haar knowhow en budgetten niet aanwendt voor een industriële reconversie en dat ze tegelijkertijd via bepaalde campagnes en acties tracht om jongeren in de derde wereld te verleiden tot de sigaret. Een schandalige politiek.

De heer Malcorps verdenkt, naar aanleiding van bepaalde studies, Philip Morris van het voeren van een bewuste strategie. Deze bestaat eruit om het verbod op verkoop intens te ondersteunen omdat ze er zich van bewust zijn dat door dergelijke maatregelen hun omzet bij jongeren zal stijgen. Het «verboden vrucht»-effect speelt dus veel meer een rol bij jongeren dan men eigenlijk zou denken.

De heer Barbeaux merkt een zekere tegenstrijdigheid op tussen enerzijds een totaal verbod op de verkoop van cannabis, waar de spreker voor is, en anderzijds geen enkel verbod voor wat de tabaksproducten betreft, daar waar beide producten minstens even schadelijk zijn.

Spreker is er dan ook voorstander van om ook voor tabak een teken van schadelijkheid aan de maatschappij te geven dat eruit zou bestaan om de verkoop van tabak aan de jongeren te verbieden.

De heer Remans is tegen een absoluut verbod en is eerder voorstander van een positieve campagne. Spreker wijst er immers op dat de meeste niet-rokende jongeren actief sporten en hij stelt dan ook voor om hiervoor campagne te voeren.

B. Uiteenzetting door de minister

De heer Tavernier, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, wijst erop dat dit debat eigenlijk handelt over de vraag hoe de overheid moet omgaan met het verbruik van producten waarvan ze zegt en weet dat ze schadelijk zijn, zeker voor jongeren, maar waarvan ze eveneens weet dat

perd de sa force dans la mesure où on ne peut pas en contrôler le respect et où elle pourrait avoir des effets pervers et provoquer, notamment, s'il s'agit de mesures prohibitives, une aggravation du tabagisme.

Il n'est pas opposé à ce que certains interdits soient fixés mais il faut les placer à un niveau efficace et significatif.

L'intervenant renvoie ensuite à une lettre de la société multinationale Philip Morris, dans laquelle figure le passage suivant : « en raison des graves conséquences qu'ont nos produits pour la santé ».

L'intervenant constate qu'une grande entreprise multinationale reconnaît elle-même que ses produits sont nocifs. Il constate en le déplorant que cette même société demande aux commissaires de voter les dispositions à l'examen, qu'elle ne consacre ni son savoir-faire ni son budget pour entamer une reconversion industrielle et qu'elle tente, au moyen de certaines campagnes et de certaines actions, d'inciter des jeunes du tiers-monde à fumer la cigarette. C'est une attitude politique scandaleuse.

Au vu de certaines études, M. Malcorps a tendance à suspecter la société Philip Morris de développer délibérément une politique d'incitation qui consiste à soutenir sans réserve l'interdiction de vendre des produits du tabac, parce qu'elle sait que cette interdiction poussera les jeunes, par un effet pervers, à fumer plus, ce qui ne fera qu'augmenter son chiffre d'affaires. La tentation du « fruit défendu » influence donc beaucoup plus les jeunes qu'on pourrait le penser.

M. Barbeaux note qu'il y a une certaine contradiction entre le fait d'interdire totalement la vente de cannabis, ce dont il se réjouit, et celui de ne pas interdire la vente de produits du tabac. La nocivité de l'un n'a d'égale que celle des autres.

L'intervenant souhaiterait dès lors que l'on adresse aussi un signal à la collectivité à propos de la nocivité du tabac et qu'on en interdise la vente aux jeunes.

M. Remans se dit hostile à une interdiction absolue et plutôt partisan d'une campagne positive. Il souligne en effet que la plupart des jeunes non-fumeurs font du sport et il propose dès lors de lancer une campagne axée sur ce thème.

B. Exposé du ministre

M. Tavernier, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, observe que le présent débat porte en fait sur la question de savoir comment les pouvoirs publics doivent réagir face à la consommation de produits dont ils disent et savent qu'ils sont mauvais

het verbruik wijdverspreid is. Welk ontradingsbeleid kan de overheid het best voeren? Dat kan inderdaad via een verbod, eventueel voorzien van een leeftijdsgrens, maar de minister twijfelt of dit de goede aanpak is. Hij wijst ook op het belang van consequente regels voor alle verslavende producten.

Als fervent niet-roker twijfelt de minister persoonlijk aan de efficiëntie van de voorliggende bepalingen en hij verwijst daarbij naar het resultaat van het loutere verbod in bepaalde opvoedingssituaties. Daarom stelt hij voor om eerder op een andere manier de strijd tegen het roken aan te gaan.

Bovendien is de minister er niet onmiddellijk voor gewonnen om bepaalde handelingen uit de privésfeer bij wet te regelen. Hij laat echter het beslissingsrecht voor de voorliggende bepalingen over aan de Senaat.

Daarentegen is de minister wel gewonnen voor de verplichte vermelding die op 1 oktober 2003 in werking zal treden, van een aantal bijkomende waarschuwingen die op elke verpakkingseenheid van voor roken bestemde tabaksproducten moeten voorkomen en voor een verbod op de vermelding van de termen *light*, *mild* en andere. In een verdere stap zullen er bovendien welbepaalde afbeeldingen, waarover de Europese Commissie nog moet beslissen, op een verpakkingseenheid kunnen worden afgedrukt.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Het voorliggende artikel geeft geen aanleiding tot enige opmerkingen. Het wordt aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 2

De heer D'Hooghe dient een amendement in (stuk Senaat, nr. 2-1350/3, amendement nr. 2) dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel het woord «verstrekken» te vervangen door het woord «verkopen». De indiener verwijst hiervoor naar de voorafgaande discussie en naar zijn schriftelijke verantwoording.

De heer Malcorps is van mening dat de voorgestelde vervanging van het woord «verstrekken» door het woord «verkopen» jongeren heel wat ruimte laat

pour la santé, surtout des jeunes, mais dont ils savent également que l'usage est répandu. Quelle est la meilleure politique de dissuasion que les pouvoirs publics puissent mener? On peut effectivement opter pour l'interdiction, assortie éventuellement d'une limite d'âge, mais il doute que ce soit la bonne solution. Il souligne également qu'il importe d'adopter des règles cohérentes pour tous les produits asservissants.

Non-fumeur convaincu, le ministre doute personnellement de l'efficacité des dispositions à l'examen, se référant aux résultats obtenus par l'interdiction pure et simple dans certains contextes éducatifs. C'est pourquoi il propose de lutter autrement contre le tabagisme.

D'autre part, le ministre n'est pas tellement favorable à l'idée de réglementer par la loi certains actes de la vie privée. Il laisse toutefois au Sénat le soin de se prononcer sur les dispositions proposées.

Par contre, le ministre est favorable à l'obligation — qui entrera en vigueur le 1er octobre 2003 — de mentionner un certain nombre d'avertissements supplémentaires sur chaque unité d'emballage des produits du tabac destinés à être fumés et à l'interdiction de mentionner les termes «*light*», «*mild*» et autres du même genre. À un stade ultérieur, on pourra en outre faire reproduire sur les unités d'emballage certaines images qui doivent encore faire l'objet d'une décision de la Commission européenne.

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté par 7 voix et 1 abstention.

Article 2

M. D'Hooghe dépose un amendement (doc. Sénat, n° 2-1350/3, amendement n° 2), qui vise à remplacer, dans l'article proposé, le mot «fournir» par le mot «vendre». L'auteur renvoie à la discussion qui précède et à sa justification écrite.

M. Malcorps estime que le remplacement proposé du mot «fournir» par le mot «vendre» laisserait aux jeunes une grande marge de manœuvre pour se procu-

om op andere manieren aan sigaretten te komen waardoor de voorgestelde bepalingen weinig zin hebben.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

De heer Dedecker dient een amendement in (stuk Senaat, nr. 2-1350/2, amendement nr. 1) dat ertoe strekt de voorgestelde leeftijd te verlagen tot zestien jaar en hij verwijst hiervoor naar zijn schriftelijke verantwoording.

De indiener bevestigt dat in de meeste van de ons omringende landen de norm werd bepaald tot de leeftijd van 16 jaar. Hij stelt echter ook vast dat in de meeste van de ons omringende landen voorstellen ter tafel liggen om de leeftijd op te trekken tot 18 jaar omdat wordt vastgesteld dat tussen de leeftijd van 16 en 18 jaar nog een hele periode ligt waarop jongeren starten met roken. En juist dat startmoment is belangrijk voor het al dan niet blijven roken in het verdere leven.

Als echter de meerderheid gewonnen is voor een analogie met de leeftijd in de ons omringende landen dan zal de senator dit eveneens steunen.

Het amendement wordt aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 7 stemmen bij twee onthoudingen.

Artikel 3

De heer D'Hooghe dient een amendement in (stuk Senaat, nr. 2-1350/3, amendement nr. 3) dat ertoe strekt in het voorgestelde artikel het getal «2 500» te vervangen door «1 000». De indiener verwijst hiervoor naar de voorafgaande discussie en naar zijn schriftelijke verantwoording.

De heer Moens verklaart dat het opportuun is om aan een dergelijk verstrekingsverbod een boetebepaling te koppelen. Slechts bij een recidive kan die oplopen tot 2 500 euro.

Het amendement wordt aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het geamendeerde artikel 3 wordt aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

rer des cigarettes d'une autre manière, ce qui neutraliserait considérablement les dispositions.

L'amendement est adopté par 8 voix et 1 abstention.

M. Dedecker dépose un amendement (doc. Sénat, n° 2-1350/2, amendement n° 1) visant à abaisser l'âge proposé à seize ans; il renvoie à sa justification écrite.

L'auteur confirme que, dans la plupart des pays voisins, la norme a été fixée à seize ans. Il observe toutefois que, dans la plupart des pays voisins, on propose de porter cet âge à dix-huit ans, parce que l'on a constaté que l'âge de seize à dix-huit ans est une période au cours de laquelle les jeunes commencent encore à fumer. Et c'est précisément ce moment du début qui est déterminant par rapport au fait de savoir si l'on continuera ou non à fumer plus tard.

Si la majorité préférerait toutefois aligner cet âge sur celui en vigueur dans les pays voisins, le sénateur se rallierait à ce choix.

L'amendement est adopté par 6 voix et 3 abstentions.

L'article 2 amendé est adopté par 7 voix et 2 abstentions.

Article 3

M. D'Hooghe dépose un amendement (doc. Sénat, n° 2-1350/3, amendement n° 3), qui vise à remplacer, dans l'article proposé, le chiffre «2 500» par le chiffre «1 000». L'auteur renvoie à la discussion qui précède et à sa justification écrite.

M. Moens déclare qu'il est opportuun d'assortir une telle interdiction de fournir d'une amende. Ce n'est qu'en cas de récidive que celle-ci peut être portée à 2 500 euros.

L'amendement est adopté par 6 voix et 3 abstentions.

L'article 3 amendé est adopté par 7 voix et 2 abstentions.

IV. EINDSTEMMING

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd door de 8 aanwezige leden.

Het geamendeerde wetsvoorstel in zijn geheel wordt aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

De rapporteur,

Michel BARBEAUX.

De voorzitter,

Jacques D'HOOGHE.

IV. VOTE FINAL

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 8 membres présents.

L'ensemble de la proposition de loi amendée a été adopté par 6 voix et 3 abstentions.

Le rapporteur,

Michel BARBEAUX.

Le président,

Jacques D'HOOGHE.